

Summary

TRANSLATED

Adam Janiszewski

Situated only a short distance from Włodawa-Łęczna Lake District and Roztocze, Lublin, with its population over 360.000 and an area of 120 km² remains the largest town east of the Vistula.

Archeological excavations have confirmed the existence of settlements dating back to the 7th and 8th centuries in the District of Czwartek. By the time King Władysław Łokietek granted the municipal charter in 1317, Lublin was already a well organized township.

The oldest monuments remaining are located on the castle hill. The round tower, called the donjon, from the 13th century and the chapel from the 14th century, are unique examples of European Gothic architecture and Rus-Byzantine style of painting from 1418. Particularly interesting is the church erected by Teutonic prisoners of war to commemorate the landmark victory in the battle of Grunwald (1412-1426).

In the past Lublin was famous for its predominantly Catholic churches such as the Cathedral, Black Friars', St. Adalbert's and the church of the Capuchin Order, all manifesting a wide range of architectural styles and varied internal decor.

The Crown Tribunal, formerly used as the Town Hall, is situated in the centre of the Old Town. The surrounding tenement houses date back to the 14th century and display a unique example of richly ornamented doorways, reliefs and frescos. One of the cellars located under the Tribunal, a well known beer house, has the walls decorated with paintings of a secular character, a rare example of medieval art which was predominantly religious. The Old Town was surrounded by defense walls and turrets. One of the towers located at ul. Jezuicka 7 has remained to this day. The Krakowska and Grodzka Gates, which provided access into the town demonstrate the defensive character of this historic town.

The location of Lublin at the crossroads of the main trade routes from the West to the East and from the South to

the North - from Vilnius to Cracow and from Lvov to Gdańsk - fostered the development of the town as a cultural centre. In the past many nationalities were represented here including Poles, Jews, Russians, Germans, the Lithuanian, the Armenian, and the Dutch.

In 1569 the Act of Union between Poland and Lithuania was signed in Lublin - an event commemorated by an obelisk erected at the turn of this century.

Numerous attacks from the East and the wars against the Swedes in the 18th century were detrimental to the development of the town. With the last partition of Poland in 1795, Lublin became part of the Russian empire for 123 years. It was in 1918, when Poland regained independence, that the town began to flourish again as one of the most important centres of eastern Poland. The first university was established - the Catholic University of Lublin - followed by new cultural and educational facilities which fostered the development of the press, arts and crafts. Under the State Industrialization Programme, aviation production was launched in Lublin.

The rapid growth of the town was stopped in 1939. Only two days after the outbreak of the Second World War Lublin was heavily bombed destroying large sections of the Old Town and Krakowskie Przedmieście. Five years of the Nazi occupation which followed was a heavy blow to the town and its inhabitants. At the outskirts of Lublin a concentration camp at Majdanek was built where thousands of Poles, Jews and Russians as well as citizens from other countries were murdered. As a result of the war the town lost one third of its inhabitants.

The end of the war resulted in an unprecedented growth of the town. In addition to the Catholic University of Lublin other institutions of higher education were opened: Maria Curie-Skłodowska University, Medical Academy, Agricultural Academy and the Lublin Technical University. Lublin has become an important centre of education and research.

A wealth of architectural styles, the uniqueness of the Old Town, and renown educational facilities offer a fascinating mixture of the old and the new. Rich in traditions and, above all, enterprising and ambitious inhabitants, Lublin offers unmatched opportunities of growth and prosperity.

קול לובלין

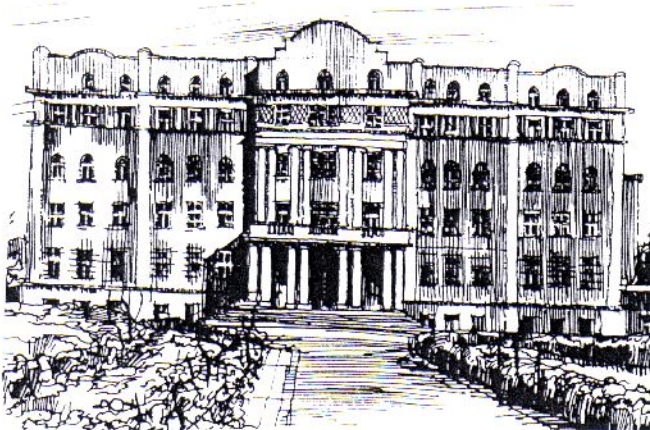
"לובלינער שטימע"

שנתון ארגוני הלובלינאים בישראל ובחו"ל * יערלעכע אויסגאבע פון די לובלינער אין ישראל און אין די תפוצות
מס' 36 • חשון-כסלו תשס"א • נאָוועמבער 2000 • נומער 36

האקס צוכ האשק של יוצאי לובלין

יהודי פולין. כמו כן מקיימים יחסים עם הליגה לידידות פולין-ישראל. חברי הליגה, ובראשם יושבת הראש הגב' קובייקו, פועלים רבות למען הנצחתם של יהודי לובלין. הם מקיימים אירועים שונים ועורכים מפגשים בחגי ישראל, בחדר הזכרון, אשר ברחוב לוברטובסקה 10.

החלום של פעילי האירגון הוא לגייס ולהפעיל את הדור

בנין ישיבת חכמי לובלין - כעת בית-ספר לרפואה

כאחד מיוצאי לובלין הרבים, קשור ליבי לזכר עירנו. אמנם רק שנים מועטות חייתי בלובלין, אך כנראה שנקשרתי למקום, כדברי המשורר ש"האדם אינו אלא רק תבנית נוף מולדתו" עירנו לובלין, אשר הייתה "עיר ואם" ליהודים, לא נשכחה מליבם של יוצאי העיר. דאגתנו היום היא לגבי העתיד.

מה יקרה כאשר לא נוכל לדאוג יותר להנצחת זיכרם של קדושינו. כפי שכולנו יודעים, פועל הזמן לרעתנו. כל פעם הולך ופוחת מספר הלובלינאים, הבעיה היא לא רק שלנו. זאת בעיה כללית של כל יוצאי ערים שנכחדו באירופה, אשר שרדו אחרי השואה הנוראה. כל עוד קיים האירגון שלנו במתכונת הנוכחית, משתדלים פעילי האירגון לעשות הכל, על מנת לקדש את זכר עירנו ותושביה היהודים אשר אינם. אנחנו מקיימים אזכרה שנתית ב"בית לייזיק" ואזכרה ביום השואה בבית הקברות בנחלת יצחק, על יד המצבה לזכר קדושי לובלין ומיידנק.

אנחנו מקיימים קשרים עם יוצאי לובלין בכל העולם, שולחים להם את עיתון "קול לובלין". אנחנו מוציאים את העתון כל שנה, למרות הקשיים אשר גורם להם הזמן. מקיימים קשר הדוק עם הפדרציה העולמית של

„Jedna Ziemia – dwie Świątynie”

Wstęp

Lublin był kiedyś częścią wielokulturowego pogranicza leżącego między Wschodem i Zachodem. Przez setki lat w mieście żyły obok siebie duże społeczności: polska i żydowska. Druga wojna światowa zniszczyła ten świat.

Po wojnie pamięć o dwukulturowym, polsko - żydowskim charakterze miasta i jego zagładzie zniknęła ze świadomości współczesnych mieszkańców Lublina. Na straży nieistniejącego miasta - Żydowskiej Atlantydy stoi dziś Brama Grodzka zwana dawniej Bramą Żydowską. To przez nią wchodziło się do Miasta Żydowskiego i to ona łączyła miasto chrześcijańskie z miastem żydowskim będąc miejscem spotkania dwóch różnych kultur. Przez setki lat symbolami tych dwóch miast były dwie nieistniejące już świątynie stojące, po obu stronach Bramy Grodzkiej: Wielka Synagoga i Kościół Farny p.w. św. Michała. Wielka Synagoga była centrum duchowym miasta żydowskiego, Kościół św. Michała - centrum duchowym miasta chrześcijańskiego. Dzisiaj w miejscu Synagogi przebiega ruchliwa ulica, po Kościele pozostał jedynie pusty plac. Świątyń tych nie ma już w pamięci mieszkańców dzisiejszego Lublina. Projekt artystyczny „Jedna Ziemia-dwie Świątynie” ma na celu przywrócenie Pamięci o tym, że w Lublinie, aż do drugiej wojny światowej, na jednej ziemi, żyli obok siebie Polacy i Żydzi, współistniały dwie kultury i dwie religie.

Opis

Realizacja projektu planowana jest na 16. września 2000 r., (sobota)
g. 21.00. Planowany czas trwania – 2 godziny. Będzie to impreza towarzysząca Kongresowi Kultury Chrześcijańskiej.
W przedsięwzięcie będzie zaangażowanych ok. 1500 osób – w tym młodzież lubelskich szkół średnich, młodzież żydowska z Warszawy oraz zaproszona młodzież z miasta partnerskiego Rishon LeZion. Grupa młodzieży żydowskiej ustawi się w miejscu, w którym była niegdyś Wielka Synagoga, na zarysie jej fundamentów. Grupa młodzieży z Lublina ustawi się na zarysie fundamentów Kościoła Farnego. Między zaznaczonymi w ten sposób „żywymi świątyniami” a Bramą Grodzką poprowadzone zostaną dwie „drogi - korytarze” utworzone ze stojących obok siebie osób. Te dwie „drogi – korytarze” spotkają się właśnie w Bramie Grodzkiej.
W „drodze – korytarzu” między Bramą a miejscem w którym był kościół staną osoby nagrodzone medalem „Sprawiedliwi wśród narodów świata” za ratowanie Żydów w czasie wojny.
W „drodze – korytarzu” między Bramą a miejscem w którym była synagoga staną Żydzi ocalałi z holocaustu (min. pochodzący z Lublina), czy też ich dzieci, wnuki.
O tej samej godzinie 21.00 w każdym z tych miejsc zostanie wykopana ziemia. Z miejsca gdzie była synagoga ziemię wykopie rabin Michael Schudnicki. Z miejsca gdzie był kościół ziemię wykopie arcybiskup Józef Życiński. Będzie ona umieszczona w naczyniach, które podawane z rąk do rąk przez osoby stojące w „korytarzach-drogach” trafią do Bramy Grodzkiej. Tam ziemia z obydwu naczyń zostanie wymieszana i wsypana do jednego dużego naczynia. Wymiesza tą ziemię dwoje dzieci: polskie i żydowskie oraz ks. Romuald Waszkinel, który będąc dzieckiem żydowskim został ocalony z holocaustu przez polską rodzinę.
Naczynie zawierające wymieszaną ziemię, przykryte zostanie „skorupą” z dwoma otworami - pęknięciami. Jeden – w kształcie zarysu fundamentów „Wielkiej Synagogi, drugi – w kształcie zarysu fundamentów Kościoła Farnego. W otworach zostaną posadzone krzaki winorośli symbolizujące nieistniejące świątynie – jeden z Lublina, drugi z miasta partnerskiego Rishon LeZion. Tak więc dwie żywe rośliny „przebijają” skorupę i wychodzą na powierzchnię.
Całe przedsięwzięcie zostanie opisane i utrwalone w postaci katalogu oraz materiałów edukacyjnych przeznaczonych dla szkół. Zostanie też stworzona strona WWW poświęcona projektowi.

Tomasz Pietrasiewicz

איין באָדן - צוויי טעמפלען

דער לובלינער קאָמיטעט אין ישראל האָט באקומען אן איינלאדונג צו באטייליקן זיך אין דער ארטיסטישער אונטערנעמונג „איין באָדן - צוויי טעמפלען”, וועלכע איז פאָרגעקומען דעם 16.9.2000 אין לובלין, מיטן פון: אנטיל.

פוילישע געזעלשאפט פון „חסידי אומות העולם” אָפּט. לובלין, קולטור-געזעלשאפטלעכער פארבאנד אין פוילן, אָפּט. לובלין, געזעלשאפט קינדער פון האַלאָקאָסט, פריינטשאפט-געזעלשאפט ישראל-פוילן, דעלעגאציע פון דער צווילינג-שטאָט ראשון-לציון, אנטילנעמער פונעם קאָנגרעס פאר קריסטלעכער קולטור, לובלינער שול-יוגנט, יידישע יוגנט פון ווארשע.

אין דער טאָג צייטונג „קוריער לובעלסקי” פון 18.9.00 איז אָפּגעדרוקט א לענגערער רעפאָרטאזש פון דער אונטערנעמונג מיט בילדער. איין בילד שטעלט פאָר דעם בירגערמייסטער פון דער צווילינג-שטאָט פון לובלין - ראשון לציון, מאיר ניצן, בעת זיין אויפטרעט אין גראָדקע טויער בעת דער פיייערונג.

ראש-העיר ראשון-לציון, העיר התאומה של לובלין,

מאיר ניצן, נואם בחגיגות
„אדמה אחת - שני מקדשים”